

Lysekils kommun
registrator@lysekil.se

2023-03-23

1 (19)

Dnr- SI 2022:7763

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Bro skola i
Lysekils kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Bro skola* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Bro skola* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling och utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med uppföljning och analys av verksamhetens resultat till att omfatta såväl kunskapsresultat som undervisningens genomförande i syfte att utveckla verksamheten.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera lärarnas omdömen och bedömningar för att identifiera eventuella avvikelser och ta reda på vad dessa beror på.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **20 oktober 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2022:7763) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Bro skola* leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn inte har ett helhetsperspektiv i uppföljningen för att utveckla verksamheten. Rektorn

följer upp vissa kunskapsresultat såsom i ämnena svenska och matematik, samt trygghet och studiero, men det saknas ett helhetsperspektiv där även värdegrundsuppdraget i undervisningen och ett jämställdhetsperspektiv ingår. Rektorn har dessutom en ofullständig insikt i undervisningens genomförande och om lärandet i kollegiet ger avtryck i undervisningen. Rektorn har skapat förutsättningar för lärarna att samverka med varandra. Det är dock oklart för lärarna hur vissa arbetsrutiner ser ut, rektorn behöver därför förankra arbetssätt och rutiner på ett tydligare sätt. Respektive lärare tar på olika sätt upp jämställdhetsfrågor i undervisningen, men rektorn leder inte det arbetet.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn inte skaffar sig ett tillräckligt brett underlag avseende skolans olika kunskaps- och värdegrundsresultat i sitt uppföljningsarbete för att kunna besluta om nödvändiga utvecklingsinsatser. Av inkommen dokumentation och intervju med rektorn framgår att den uppföljning och de analyser som genomförs är begränsade till trygghetsenkäter, screeningtester och nationella prov. Utifrån dessa screeningar har visserligen en insats för att utveckla undervisningen i svenska inletts. Av intervjuer och inkommen dokumentation framkommer också att elevhälsan och lärarna inte fullt ut är förankrade eller delaktiga i arbetet kring hur uppföljning och analys av resultat och någon utvärdering om det ger effekt i verksamheten. Exempelvis anger elevhälsan och lärarna att de inte har kännedom om bakgrunden till framtagna utvecklingsinsatser.

Rektorn som påbörjade sin tjänst under nuvarande läsår skaffar sig heller inte kunskap om undervisningens genomförande på ett systematiskt sätt, men har tankar och visioner om hur detta ska göras, som att lärarna på Bro skola och en annan skola i rektorsområdet ska observera varandras lektioner. Vid granskningens genomförande hade rektorn ännu inte initierat någon dialog med lärarna om hur uppföljningen av undervisningen ska genomföras och ännu inte besökt några lektioner. Vidare framgår det av intervju att rektorn förvisso har viss kännedom om hur lärarna integrerar värdegrundsfrågor i undervisningen men detta inte följs upp på ett systematiskt sätt. Lärarna beskriver förvisso att de genomför vissa gemensamma aktiviteter kopplat till värdegrundsfrågor men det är i övrigt är upp till varje lärare hur de arbetar med dessa frågor i sina ämnen och klasser utan att rektorn följer upp på vilket sätt detta görs.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte leder ett strategiskt jämställdhetsarbete och säkerställer därmed inte heller att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Medvetenheten om hur flickors och pojkars förutsättningar i skolan möjliggör eller begränsar dem att nå utbildningens mål är låg. Lärarna förklarar i intervju att de tar tag i spontana situationer som kan uppstå såsom när elever uttalar sig könsstereotyp. Arbetet med jämställdhet utgår emellertid inte från något gemensamt arbete som rektorn leder eller styr. Det är istället upp till respektive lärare att avgöra på vilket sätt jämställdhetsfrågor tas upp i undervisningen. I intervjuer och inskickat material framgår att rektorn inte heller följer upp om eller på vilket sätt lärarna arbetar med jämställdhetsfrågor i undervisningen.

Granskningen visar också att rektorn inte heller följer upp och analyserar pojkars och flickors kunskaps- och värdegrundsresultat. Trots att det av statistik framgår att pojkars och flickors studieresultat skiljer sig åt beskriver rektorn att det saknas ett könsperspektiv på kunskapsresultaten. I inskickat material framgår att analysarbetet utgår från individer och inte pojkar och flickor. Inte heller i uppföljningar av elevers upplevelse av trygghet och studiero genomförs några analyser av skillnader mellan könen, och det saknas utvecklingsåtgärder kopplade till skillnader mellan pojkar och flickor.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn har skapat förutsättningar för lärarna att samverka genom den mötesstruktur som finns på skolan men följer inte upp att arbetet ger avtryck i undervisningen. Rektorn organiserar samverkan genom arbetsplatsträffar, möten i elevhälsoteamet och veckovisa möten i arbetslaget. Både lärarna och rektorn beskriver att det ständigt pågår ett kollegialt utbyte både av såväl resultat, metoder och material, men rektorn saknar vid granskningens genomförande insyn i hur det kollegiala lärandet ger effekt och tar sig uttryck i undervisningen. Rektorn berättar i intervju att hon har en vision om hur uppföljningen av undervisningen vilket inkluderar hur lärarna arbetar med skolans utvecklingsområden kommer att gå till. Till exempel genom lektionsbesök, men att hon vid tiden för granskningen endast besökt skolenheten vid ett fåtal gånger.

Vissa rutiner och arbetssätt på skolenheten är inte tydliga för skolans personal. Exempelvis uttrycker lärarna en osäkerhet i rutiner kring hur utredningar, åtgärdsprogram och särskilt stöd ska göras och följas upp. Rektorn behöver därför tydliggöra dessa rutiner för samtlig personal på skolan för att säkerställa att eleverna får det stöd som de behöver och har rätt till. Rektorn berättar i intervju att det finns

ett mentorskap för nyutexaminerade och nyanställda lärare men det finns inget motsvarande mot specifikt obehöriga. Rektorn behöver därför säkerställa att obehöriga lärare får en planerad och noga övervägd introduktion.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med uppföljning och analys av verksamhetens resultat till att omfatta såväl kunskapsresultat som undervisningens genomförande i syfte att utveckla verksamheten.

Av granskningen framgår att rektorn behöver fokusera på helheten utifrån skolans samtliga resultat och analysera dessa tillsammans med skolans personal. Då uppföljningen och analysen av skolans resultat är alltför begränsat bedöms underlaget sakna tillräcklig bredd för att rektorn ska kunna få en helhetsbild av verksamhetens kvalitet och kunna identifiera eventuella avvikelser och finna orsaker till dessa. Verksamhetens samtliga resultat i förhållande till undervisningens genomförande analyseras inte, såsom hur värdegrunds- och jämställdhetsfrågor behandlas eller integreras. Inte heller framgångsfaktorer blir belysta och utvecklingsarbetet riskerar därför att inte omfatta de specifika behov som finns på skolan, exempelvis skillnader i behov och resultat mellan flickor och pojkar.

Enligt skollagen har rektorn som pedagogisk ledare ett ansvar för att leda, samordna och utveckla utbildningen och besluta om sin enhets inre organisation. Vidare anges i skollagen att rektorn ansvarar för att utbildningen systematiskt och kontinuerligt planeras, följs upp, analyseras och utvecklas. Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete bör rektorn tillsammans med personalen och utifrån uppföljningen analysera vad i enhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen, samt utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och därefter besluta vilka insatser som ska genomföras. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar uppföljningen av verksamheten i syfte att skapa en god grund för att leda och styra utvecklingen av undervisningen. Ett systematiskt kvalitetsarbete behöver riktas in mot olika resultatmål såsom kunskaps- och värdegrundsresultat. Men det behöver också innefatta hur undervisningen genomförs, till exempel kan det handla om att ta reda på i vilken utsträckning undervisningen behandlar värdegrundsarbetet eller hur organisatoriska förutsättningar påverkar kvaliteten i verksamheten. De uppgifter om undervisningens förutsättningar, genomförande och resultat som inhämtats bör

analyseras av rektorn och lärarna. Det är samtidigt viktigt för rektorn att även ta fasta på de framgångsfaktorer som skolan har. Med utgångspunkt i orsaksanalysen behöver rektorn besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder som sedan också följs upp.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att undervisningen på Bro skola är varierad, innehåller olika arbetsformer och arbetssätt. Eleverna ges ett aktivt lärarstöd så att de förstår, kommer igång med sitt skolarbete och bibehåller sitt engagemang. Granskningen visar också att lärarna ger instruktioner på ett sådant sätt att eleverna vet vad de ska göra och på vilket sätt, samt anpassar undervisningen efter elevernas behov och förutsättningar. Emellertid visar granskningen att lärarna mer sällan beskriver syftet med de olika arbetsmomenten. Vidare framkommer att eleverna har ett inflytande över undervisningen som exempelvis redovisningsformer och arbetssätt samt i att utvärdera undervisningen.

Strukturerad och varierande undervisning samt aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen består av en variation av olika moment och arbetsformer. Lärarna ser dessutom till att eleverna förstår, kommer igång med sitt skolarbete och bibehåller sitt engagemang, även under längre lektionspass. Vidare visar granskningen att det finns en variation på skolan mellan lärarna huruvida de genomför någon sammanfattande avslutning av lektionerna eller inte. Av observationer och intervjuer framgår att undervisningen består av olika typer av uppgifter och aktiviteter såsom muntliga genomgångar och filmer, så att det blir en variation och balans. Under lektionspassen observerades att eleverna görs delaktiga genom öppna frågor och på en observerad lektion fick eleverna även gestalta matematiska uppgifter genom rollspel. Vidare observerades att eleverna arbetar koncentrerat även under längre lektionspass och att lärarna arbetar aktivt under lektionerna genom att röra sig runt i klassrummet för att på olika sätt hjälpa eleverna att komma vidare med sitt arbete. Eleverna berättar i intervju att de får hjälp av

läraren om de räcker upp handen och att lärarna kan förklara så att de förstår och kommer vidare. Likaså kan lärarna ge förslag på hur eleverna kan utföra en uppgift för att utmana eller förenkla momentet för eleven. Exempelvis genom att ge alternativa sidor i läroboken eller ge förslag på alternativa lösningar på problem, vilket också framkom i observationer och intervjuer.

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad med ett sammanhängande flöde av aktiviteter, såsom genomgång, gemensamma uppgifter och eget arbete. Lärarna berättar att det finns en överenskommen grundstruktur i undervisningen som härrör från den utvecklingsinsats som den föregående rektorn initierade. Lärarna har dagligen kollegiala och informella diskussioner om vad som fungerar i undervisningen och ger varandra tips och idéer. På så sätt delas framgångsfaktorer och lärarna kan se att de har en samsyn i hur undervisningen på skolan genomförs, exempelvis hur innehållet på lektionerna presenteras för eleverna och på vilket sätt lektionerna genomförs. Granskningen visar emellertid att det varierar i hur lärarna använder sig av den överenskomna grundstrukturen. Samtliga lärare använder sig exempelvis av startuppgifter så att eleverna ska komma igång med sitt arbete snabbt, men det kan skilja sig mellan lärarna om de berättar om målen för undervisningen för eleverna. Lärarna är överens om att syftet med lektionens innehåll sällan klarläggs för eleverna. I samtliga observerade lektioner förklarade lärarna vad eleverna skulle göra och hur de skulle arbeta, men inte varför de skulle tillägna sig en viss kunskap. Skolinspektionen har inte valt detta som ett utvecklingsområde men uppmuntrar lärarna till att arbeta vidare med att mer regelbundet tydliggöra syfte och mål med undervisningens innehåll för eleverna för att ytterligare konkretisera vilka kunskaper som eleverna är tänkta att utveckla och för att tydliggöra lektionernas syfte och/eller dess arbetsmoment.

Stimulans och anpassning av undervisningen

Granskningen visar att lärarna arbetar med att stärka elevernas självförtroende och motivation genom uppmuntrande kommentarer och att ha höga förväntningar på eleverna. På samtliga lektioner som Skolinspektionen observerat ger lärarna uppmuntran och beröm till eleverna när de ger rätt svar eller klarar utmaningen. Eleverna berättar att deras lärare både kan ge skriftligt och muntligt beröm. Det framgår under observerade lektioner exempel på hur lärarna arbetar utifrån höga förväntningar på elevernas kunskapsutveckling. Exempelvis att arbetsuppgifter ska utmana och vara lite extra svåra att lösa om eleverna är färdiga med sina uppgifter, genom att göra uppgifter för nationella prov eller lite mer utmanande praktiska moment.

Vidare visar granskningen att lärarna aktivt arbetar med att individanpassa undervisningen. Exempelvis genom att uppmärksamma de elever som behöver ha enskild genomgång innan de börjar arbeta, eller genom att göra nivågrupperingar utifrån elevernas kunskapsnivå. Lärarna berättar att de hjälper och stöttar varandra genom att ta hand om varandras elever så att de kan jobba mer koncentrerat med de elever som behöver stöd. Elevhälsan berättar i intervju att lärarna på Bro skola arbetar genom att anpassa undervisningen så att den ska passa samtliga elever. Denna individanpassning har vid observationerna getts uttryck i att eleverna arbetar med uppgifter på olika nivåer i läromedel, på surfplattor eller i form av extrauppgifter. I intervju med elevhälsan framkommer att lärarna på skolan inte har lyft frågan om elever som behöver extra utmaningar, men att elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling ofta får tillgång till alternativa uppgifter på en mer avancerad nivå.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna ges möjligheter till att utvärdera undervisningen tillsammans med lärarna. Eleverna får också vissa möjligheter till reflektioner i sitt lärande. Inskickat material och intervjuer visar att eleverna har olika forum där de kan delge sina synpunkter om undervisningens genomförande, såsom klassråd, enkäter och att lärarna enligt eleverna ibland kan fråga vad de har tyckt om en lektion. Lärarna är överens om att de arbetar för att göra eleverna delaktiga i undervisningens innehåll genom att de till viss del låter elevernas intressen och önskemål styra, utifrån elevernas mognad och ålder, såsom att exempelvis få arbeta med vissa uppgifter som eleverna tycker om och efterfrågar. Skolinspektionen observerade ett par inslag i slutet av lektioner där eleverna fick frågan om vad de tyckte om undervisningen, vid några tillfällen ställde också läraren frågan till eleverna om vad de tyckte om en specifik uppgift. Skolinspektionen observerade även att lärarna under lektionerna ställde öppna frågor till eleverna och lät de reflektera utan ett givet svar.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att personalen på Bro skola bedriver ett aktivt och medvetet arbete utifrån ett gemensamt förhållningssätt i syfte att skapa och upprätthålla studiero och en trygg miljö för eleverna. Arbetet utgår från kartläggningar och arbetet bedrivs med både främjande och förebyggande insatser.

Trygghet

Granskningen visar att det finns ett aktivt och medvetet arbete för att skapa och upprätthålla en trygg miljö för eleverna som innefattar all personal på skolan där även eleverna är delaktiga i kartläggningar och efterföljande diskussioner. Det samlade arbetet på skolan utgår bland annat från analys av de kränkingsanmälningar som gjorts av elevhälsa och personal under senaste läsåret vilket framvisat att de flesta kränkningar sker utanför lektionstid. Arbetet utgår även från kartläggningar av elevernas trygghet som exempelvis sker genom att eleverna besvarar enkäter, diskuterar i klass- och elevråd, genomför trygghetsvandringar samt svarar på frågor om sin upplevda trygghet vid utvecklingssamtal. Eleverna har fått svara på enkäter som skickats ut centralt i kommunen där frågorna har varit av liknande karaktär som Skolinspektionens elevenkät. Av intervjuer framgår dock att eleverna inte har fått ta del av resultatet eller således heller inte diskuterat vad dessa beror på. Rektorn och personalen har utifrån elevernas respons och gjorda analyser genomfört åtgärder såsom högre vuxennärvaro på raster samt ökad närvaro på de platser på skolgården som elever pekat ut som mindre trygga. Som ytterligare åtgärd arbetar personalen även med planerade rastaktiviteter som i första hand utförs av personal som arbetar på fritids. Det möjliggör i sin tur för lärarna att på ett lugnt sätt avsluta sina lektioner och sedan vara på plats när eleverna kommer in från rast, som enligt lärarna bidrar till elevernas trygghet. Det finns ett överenskommet arbetssätt för rastvakterna som utgår från samtal mellan lärarna, fritidspersonal och elevhälsa, såsom att rastvakterna inte ska fastna i samtal med varandra då de kan missa saker som sker bland eleverna. Det framgår även att skolan har tydliga ordningsregler som eleverna är införstådda i. I intervju ger eleverna exempel så som att man inte får klättra i träd eller visats utanför skolans område och att de har diskuterat dessa regler i klassen.

Studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete och gemensamt förhållningssätt hos personalen för att skapa och upprätthålla studiero där eleverna är delaktiga. Skolans arbete med studiero omfattar såväl främjande och förebyggande som åtgärdande insatser. Såväl intervjuer som observationer visar att lärarna använder sig av olika metoder för att skapa studiero utifrån elevernas behov i den aktuella klassen, såsom att eleverna använder sig av överenskomna sätt för att be om hjälp. Samtliga lärare

anser i intervju att det är studiero på deras lektioner och att det är ett resultat som utgår från diskussioner mellan elever och lärarna, vilket resulterar i en samsyn kring arbetssätt och som i sin tur mynnar ut i studiero. Exempel på överenskomna metoder som används i klassrummen är att räcka upp handen eller skriva upp sitt namn på tavlan när någon behöver hjälp eller att eleverna ska gå i olika steg innan de påkallar hjälp; att först läsa uppgiften två gånger och sedan be en kompis om hjälp och i sista steget räcka upp handen. Vid observationer noterades att flera elever hjälpte varandra innan de valde att räcka upp handen, eller att de efter det inte behövde be läraren om hjälp längre. Av intervjuer framgår även att eleverna på skolan lyssnar till samtliga vuxna och att det därför även kan vara någon annan än den undervisande läraren som säger till om ljudnivån i klassrummet och att det då blir lugnt. Av samtliga intervjuer samt observationer framgår att undervisningen präglas av studiero - även lektioner som innebär länge arbetspass - och att lärare vid behov vidtar åtgärder som ger effekt, och att dessa åtgärder i huvudsak innebär att påminna eleverna om ljudnivån.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn inte följer upp och analyserar eventuella skillnader i omdömen ur ett likvärdighetsperspektiv. Rektorn ser dock till att lärarna har förutsättningar och metoder att samverka inom kollegiet i syfte att arbeta för likvärdiga bedömningar och omdömen, men samtliga lärare är emellertid inte delaktiga i dessa forum.

Diskussion och analys av omdömen

Granskningen visar att rektorn inte följer upp och analyserar omdömen i syfte att säkra likvärdigheten. Rektorn tar inte reda på om avvikelser förekommer i lärarnas omdömen och att det därför inte finns någon medvetenhet kring om avvikelser finns och vilka orsaker som i så fall ligger bakom. I granskningen framgår exempelvis inte om de diskussioner som förs med lärarna kring satta omdömen leder till att rektorn beslutar om någon särskild åtgärd eller insats utifrån någon analys eller identifierad avvikelse. Rektorn berättar i intervju att hen inte känner till om några omotiverade avvikelser har identifierats i analyserna av lärarnas bedömningar eller omdömen.

Rektorn saknar därmed kännedom om huruvida sådana avvikelser förekommer och vad de i så fall beror på.

Kvalitetssäkring av bedömningar och omdömen

Granskningen visar att rektorn ger lärarna vissa förutsättningar och möjligheter för kvalitetssäkring av bedömningar och omdömen men arbetet omfattar inte samtliga ämnen eller undervisande lärare. Lärarna använder sig av olika metoder för att göra omdömen och bedömningar, såsom att använda sig av examinationsuppgifter och Skolverkets bedömningsstöd. Det finns dock lärare som undervisar i ämnen, företrädesvis i de praktisk-estetiska, som har få eller inga forum för att samverka med sina kollegor, varken kring generella bedömningsfrågor eller kring sin egen bedömningspraktik. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att det finns forum där lärarna får möjlighet att samplanera, sambedöma och få god insikt i styrdokumentet genom ett samarbete med ett universitet. Lärarna har deltagit i seminarier med en forskare i syfte att etablera en samsyn avseende bedömningar och kriterier för bedömning av kunskaper utifrån den nya läroplanen. Detta arbete fortsätter vidare genom kollegialt lärande som leds av förstelärare på arbetslagsmöten. I dagsläget sambedömer lärarna endast nationella prov men rektorn och elevhälsan säger att ambitionen är att utveckla sambedömningen till andra ämnen där nationella proven inte genomförs. Då det universitetsledda projektet som beskrivs ovan endast är inriktat mot läsa-räkna-skriva, så ingår inte samtliga undervisande lärare på skolan i diskussionerna kring omdömen och kriterier för bedömning av kunskaper. Skolinspektionen vill påpeka vikten av att fortsätta utveckla arbetet kring kvalitetssäkring av bedömningar och omdömen. Men också att det utvecklingsarbetet omfattar att ge samtliga undervisande rätt förutsättningar att utveckla sin bedömarkompetens och att samverka med ämneskollegor.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera lärarnas omdömen och bedömningar för att identifiera eventuella avvikelser och ta reda på vad dessa beror på.

Av granskningen framgår att det saknas ett systematiskt arbete hos rektorn med att analysera avvikelser i lärarnas bedömningar. Utan en regelbunden kvalitetssäkring och samverkan där samtliga lärare deltar och är aktiva riskerar bedömningar och omdömen att bli mindre likvärdiga. Möjligheterna att identifiera vad eventuella avvikelser beror på är också sämre eftersom det systematiska kvalitetsarbetet är bristfälligt, vilket beskrivs under området *Rektors ledarskap*.

Enligt skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas. Skolverkets allmänna råd anger att rektorn behöver skapa förutsättningar för lärarna så att det finns en samstämmighet kring hur kriterier för bedömningar av kunskaper i styrdokumentet tolkas och hur elevprestationer bedöms och vägs ihop.¹ Rektorn behöver även årligen analysera skillnader mellan olika lärares bedömningar och omdömen i syfte att säkerställa likvärdiga omdömen. I det ansvaret ligger att undersöka om det finns omotiverade avvikelser i omdömen inom skolenheten och vid behov besluta om åtgärder för att komma till rätta med dem. Enligt Skolverkets allmänna råd har rektorn en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga omdömen. Vid behov kan huvudmannen behöva bistå med att organisera arbetet mellan skolenheter, exempelvis om lärare saknar ämneskollegor inom skolenheten. Detta kan ske genom att skapa olika mötesplatser, såväl fysiska som digitala.²

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att följa upp och analysera om det förekommer avvikelser i lärarnas bedömningar mellan ämnen, årskurser eller mellan nationella prov och slutliga omdömen. Om det kommer fram att det finns avvikelser är det av vikt att rektorn tillsammans med lärarna och elevhälsan undersöker vad avvikelserna kan bero på samt om de är motiverade eller inte. Skolan är förvisso liten och klasserna små vilket gör att enskilda elevers resultat kan få stort genomslag i statistiken men rektorn bör skaffa sig en tydlig bild om vad skillnader och avvikelser i elevernas omdömen kan bero på och på så sätt kunna föra diskussioner med lärarna i syfte att ta reda på orsaker och sammanhang.

På Skolinspektionens vägnar

 Fredrik Nellemo

Beslutsfattare

Signerat av: Fredrik Nellemo

¹ Skolverket (2013) *Sambedömning i skolan*, s. 8

² Skolverket (2022) Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om betyg och provning.

I handläggningen av ärendet har även utredarna Karin Larsson (föredragande) och Mirzet Tursunovic medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- En gruppintervju med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1:

I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2:

I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna

stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3:

I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4:

I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 15 och 17 november 2022. Besöket genomfördes av Karin Larsson och Mirzet Tursunovic.

Bro skola är en kommunal grundskoleenhet i Lysekils kommun med 45 elever från förskoleklass och upp till årskurs 3. Skolenheten leds av en rektor.

Bilaga 3: Formulär för huvudmannens redovisning

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

Utvecklingsområde 1:

Rektorn behöver utveckla arbetet med uppföljning och analys av verksamhetens resultat till att omfatta såväl kunskapsresultat som undervisningens genomförande i syfte att utveckla verksamheten.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:

Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde 2: Rektorn behöver följa upp och analysera lärarnas omdömen och bedömningar för att identifiera eventuella avvikelser och ta reda på vad dessa beror på.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: